

Analysavdelningen
Stefan Granbom

Sommarjobbare och pension

Det kan vara bra att veta för dem som sommarjobbar och därmed kommer att deklarerar en låg årsinkomst att inkomstens storlek har betydelse för den framtida pensionen. Det finns bland annat en nedre inkomstgräns som man måste komma över för att tjäna in till allmän pension, det vill säga få intjänade pensionsrätter.

Det är den årliga deklarerade inkomsten som ligger till grund för beräkningen av hur mycket som tjänas in till allmänna pensionssystemet. Om årsinkomsten överstiger gränsen för deklarationsskyldighet tjänar individen in till den allmänna pensionen. Gränsen, eller tröskelvärdet, går vid 42,3 procent av prisbasbeloppet. För år 2023 innebär det att man får pensionsrätt om årsinkomsten är 22 208 kronor eller högre. Om inkomsten passerar denna gräns så är inkomsten pensionsgrundande från första kronan, det vill säga hela din årsinkomst ligger till grund för beräkning av pensionsrätten. Om inkomsten är lägre så får man ingen pensionsrätt alls.

Inkomsttagaren betalar allmän pensionsavgift till den allmänna pensionen på 7 procent av sin lön. Inbetalningen sker tillsammans med preliminärskatten. Därutöver betalar arbetsgivarna för sina anställda en pensionsavgift på 10,21 procent av varje anställds lön till pensionssystemet. Totalt är det således 17,21 procent i avgift.

En sommarjobbare som har en årsinkomst om 22 208 kronor får en pensionsrätt på 17,21 procent av 22 208, det vill säga 3 822 kronor. Under denna gräns om 22 208 kronor ges ingen pensionsrätt, se tabell nedan. Över tid förräntas pensionsrätten och dessutom får personen arvsvinster på beloppet fram till den tidpunkten då pensionen tas ut. Om pensionen tas ut vid 70 års ålder, prognostiserad riktålder, förväntas pensionsrätten på 3 822 kronor att ge cirka 660 kronor per år livet ut i allmän inkomstgrundad pension, räknat i dagens penningvärde. Om pensionen istället tas ut vid 71 års ålder förväntas pensionsrätten istället ge cirka 696 kronor per år livet ut, räknat i dagens penningvärde. Varje tusenlapp extra i årslön förväntas ge cirka 26 kronor extra per år livet ut i allmän inkomstgrundad pension om uttagsåldern är 70 år.

På arbetsinkomster upp till 214 000 kronor per år är pensionsavsättningen större än beloppet som individen betalar i inkomstskatt. Inkomstskatten är då under 17,21 procent av lönen vilket beror på grundavdraget, jobbskatteavdraget och att arbetsgivaren betalar 10,21 procent av den totala pensionsavgiften på 17,21 procent.

Lön under ett år ger i allmän pension (dagens penningvärde), kronor

Årsinkomst, vid 16 år	Pensionsrätt	Inkomstskatt på arbetsinkomst (32,27%)	Högre pension per år vid uttagsålder 70 jämfört med ingen lön	Högre pension per år vid uttagsålder 71 jämfört med ingen lön
22 207	0	0	0	0
22 208	3 822	1 600	660	696
25 000	4 302	1 777	732	780
50 000	8 605	3 777	1 476	1 572
100 000	17 210	10 794	2 976	3 156

Vid beräkningen av hur pensionsrätten kommer att utvecklas i våra exempel ovan har vi behövt göra vissa antaganden. Vi antar att den genomsnittliga inkomstillväxten i samhället långsiktigt är 1,8 procent utöver inflationen (vid beräkning av inkomstpension) och att fondavkastningen är 3,25 procent utöver inflationen (vid beräkningen av premiepensionen). Dessa antaganden påverkar förräntningen av pensionsrätten. Individen som ingår i exemplet antas vara född 2007 och tjäna inkomsten vid 16 års ålder. Antagen ålder för individen har marginell betydelse för resultatet.

Om sommarjobbaren har årsinkomsten 22 208 kronor i tre år i rad blir pensionen cirka tre gånger högre än om inkomsten tjänas in under bara ett år. Individen får då 1 944 kronor per år i allmän inkomstgrundad pension, om pensionen tas ut vid 70 års ålder. Om individen istället tar ut pensionen vid 71 års ålder så ger dessa intjänande pensionsrätter 2 052 kronor per år. En tusenlapp extra i lön under tre år ger cirka 78 kronor per år i allmän inkomstgrundad pension.

Nedanstående tabell visar statistik för de som nådde över tröskelvärdet i lön och som fick pensionsrätt år 2021. Vi har här valt ut de under 20 år för att begränsa oss till den grupp av individer som brukar arbeta kortvarigt. Vissa av dessa kan dock arbeta under en längre period och vissa av de 20 år och äldre kan också arbeta kortvarigt. Under 2021 var det fler personer under 20 år som fick pensionsgrundande inkomst jämfört med 2020, vilket huvudsakligen beror på färre sommarjobbade under pandemin 2020.

Antal och medelbelopp för pensionsgrundande inkomst år 2021 som fick pensionsrätt år 2022 och som var under 20 år (gällande år 2021)

	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	143 342	79 156	70 186
Medelbelopp årsinkomst	70 632	67 181	74 524

Antalet personer i åldern 15–19 år som var sysselsatt minst en timme per vecka enligt SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) var 224 600 i juli 2021 och 287 300 i juli 2022. I den åldersgruppen är det flest individer som var sysselsatt i juli. Totalt var det 324 000 personer under 20 år som hade någon lön under hela år 2021 enligt statistik

2023-05-12

3 (3)
Dok.bet. PID285529
Version 1.0
Dnr/ref. VER 2023-230

från SCB. Alla dessa individer når dock inte över tröskelvärdet om cirka 22 000 kronor i lön per år för att få pensionsrätt.